

Till Kommunstyrelsen

Gävle kommun

Kommunala Pensionärsrådet vill med denna skrivelse framhålla den stora betydelsen trygghetsboenden har för samhället och anser att ansvaret för denna fråga skall ligga på kommunstyrelsenivå. En boendeplan för trygghetsboenden liknande den som finns för vård-omsorgsboenden borde finnas.

Den demografiska utvecklingen i Gävle kommun visar att mellan år 2015-2030 kommer antalet invånare mellan 80-84 år att öka med 65 % och i åldersgruppen 85 år och äldre med 60 %. I nettotal är ökningen för 80 år och äldre mellan åren 2015 och 2030 ungefär 2650 medborgare. Det är vid 80 år och äldre som funktionsnedsättningar p.g.a. sjukdomar och ålder ställer allt högre krav på anpassade boenden, omsorg och sjukvård. Risken för ensamhet och social isolering ökar ofta med åldern och med ensamhet följer såväl psykisk som fysisk ohälsa.

Begreppet trygghetsboende har ingen enhetlig definition men för statligt investeringsstöd finns vissa krav såsom ålder för en av de boende /65 år eller 70 år/,vissa gemensamhetslokaler som ger möjlighet till vardaglig samvaro och personal vissa tider för stöd i boendet. I övrigt är det hemtjänsten som träder in vid behov.

En god tillgång på trygghetsboenden kan förväntas påverka samhället på olika sätt. Ett minskat behov av lägenheter i vård-omsorgsboende har framhållits i utredningen "Bostäder att bo kvar i"/SOU 2015:85/. Luleå kommun har i sin rapport "Planering för bostäder för äldre i Luleå" uppskattat driftskostnadsbesparingar på många miljoner om det föreslagna utbyggnadsprogrammet för trygghetsboenden genomfördes. En liknande tankegång finns i Gävle kommuns inriktningsprogram för bostadsförsörjningen. Ett annat område, där en god tillgång på trygghetsboende troligen påverkar, är volymen hemtjänsttimmar. Anhöriga kan känna sig tvingade att gå ned i arbetstid eller helt lämna arbetslivet för att bistå äldre anförvanter och detta kan motverkas genom god tillgång till bostäder för äldre. Ytterligare ett område som kan påverkas är av behovet av bostadsanpassning med minskade kostnader.

Om man granskar de verksamhetsplaner för 2017 som finns i Gävle kommun för Samhällsbyggnadsnämnden, Omvårdnadsnämnden och Gavlegårdarna AB finns inget nämnt om ansvar för trygghetsboenden. I Omvårdnadsnämndens verksamhetsplan för 2016 fanns under rubrik Uppdrag 2016 " att nämnden har ett särskilt uppdrag att i nära samverkan med Gavlegårdarna och Samhällsbyggnad identifiera framgångsfaktorer för innehåll och lokalisering av olika former av trygghetsboende".

Gavlegårdarna anger i sin plan att särskild vikt skall läggas vid att utveckla boendet för kundgrupperna äldre, unga och personer med funktionsnedsättning. Samhällsbyggnad Gävle skriver att man arbetar efter kommunens inriktningsprogram för bostadsförsörjning.

Kommunens inriktningsprogram för bostadsförsörjning antogs 2013 och där finns angivet att "det finns starka incitament- både mänskligt och ekonomiskt- att ta ett större ansvar för bostadsförsörjningen för äldre. Man nämner där vikten av att minska offentliga kostnader för sjukvård och omsorg och också att samordningen med hemtjänsten är mycket viktig. Under rubriken Förslag står: "Vi ska tydligare engagera oss i olika former av trygghetsboenden." Då Gävle växer i invånarantal reviderades inriktningsprogrammet 2016 men bland målen för bostadsbyggande fanns inget nämnt om boendeplaneringen för äldre / KF p.9 2016-04-25/ .Vi anser att boendeplaneringen för äldre måste integreras i det ordinarie bostadsförsörjningsprogrammet och beklagar att inte så skedde vid 2016 års revidering trots att boendefrågor för äldre vid ett flertal tillfällen diskuterats i Kommunala Pensionärsrådet. I Kommunfullmäktiges beslut ovan finns under rubrik Ärendebeskrivning nämnt att en genomgång och revidering av programmet föreslås ske 2017 enligt direktiv som tas fram under 2016 och då kommer ett nytt tillfälle att ta upp boendefrågor för äldre.

Luleå kommuns utredning Bostäder för äldre i Luleå/2010/ följdes av en genomförandeplan där man underströk den stora betydelsen av att ha en förvaltningsövergripande samordning för att nå projektets mål. Vi har i denna skrivelse fokuserat på trygghetsboenden men man kan också peka på Luleå kommuns planering och vidga arbetet och benämna det Strategi för äldres boende. Vi hänvisar ett par gånger till Luleå kommun och gör detta då kommunen på nationell nivå anses som ett föredöme i sin planering för äldres boende.

Då vi inte kan se ett tydligt ansvar för trygghetsboenden i Gävle kommun föreslår vi att kommunstyrelsen gör en liknande utredning och planering som har gjorts i Luleå. Omvårdnadsnämnden har en boendeplan för vård-och omsorgsboende och en liknande plan borde finnas för trygghetsboenden utifrån demografiska utvecklingen som en del av bostadsförsörjningsprogrammet.

I Översiktsplan 2030 berörs äldres boende och KPR har lämnat synpunkter. Vi anser dock detta område så viktigt att det behövs en förvaltningsövergripande samordning och att arbetet kommer igång nu när Gävle växer och det planeras och byggs mycket.

Avslutningsvis upprepar vi att en god tillgång till trygghetsboenden för äldre påverkar hela samhället genom att :

- minska kostnader för vård-omsorgsboende
- påverka volymen hemtjänsttimmar
- påverka behov av bostadsanpassning
- förbättra anhörigas situation och möjligheter att vara yrkesverksamma
- ökar tillgången till bostäder för andra grupper i samhället

Gävle den 18/4 april 2017

För kommunala pensionärsrådet i Gävle kommun

Birgitta Börjel

Ledamot för SKPF

Kerstin Stenberg

Ledamot för SKPF

Lena Uddbäck

Ledamot för PRO

Berit Wallstedt

Ledamot för PRO

Gunnar Åkerström

Ledamot för PRO

Bo Bergstad

Ledamot för SPF

Vivi-Anne Ödén

Ledamot för RPG

Pia Pyykkönen

Ledamot för FSPF

